

Vybraná aktuálna judikatúra Súdneho dvora EÚ

Seminár 20.03.2019, Justičná akadémia SR, Pezinok

Michael Siman

Rozsudok Súdneho dvora zo 14. decembra 2017, Chudaś, C-66/17

30 Zo znenia tohto posledného citovaného ustanovenia vyplýva, ako to správne poznamenala poľská vláda a Európska komisia, že rozhodnutie o trovách súdneho konania sa nepovažuje za autonómne rozhodnutie v rámci nariadenia č. 805/2004, keďže toto nariadenie sa uplatňuje na takéto trovy iba vtedy, ak sú akcesoricky zahrnuté do hlavného rozhodnutia vo veci samej. Použitie výrazu „tiež“ v znení článku 7 tohto nariadenia naznačuje, že „vykonateľné rozhodnutie o výške trov súdneho konania“ sa osvedčí ako európsky exekučný titul iba vtedy, ak sa hlavné rozhodnutie, v súlade s predmetom uvedeného nariadenia, týka nesporného nároku.

35 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy treba na položenú otázku odpovedať tak, že článok 4 bod 1 a článok 7 nariadenia č. 805/2004 sa majú vykladať v tom zmysle, že vykonateľné rozhodnutie o výške trov súdneho konania zahrnuté v rozsudku, ktorý sa netýka nesporného nároku, nemožno osvedčiť ako európsky exekučný titul.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

Článok 4 bod 1 a článok 7 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vytvára európsky exekučný titul pre nesporné nároky, sa majú vykladať v tom zmysle, že vykonateľné rozhodnutie o výške trov súdneho konania zahrnuté v rozsudku, ktorý sa netýka nesporného nároku, nemožno osvedčiť ako európsky exekučný titul.

Rozsudok Súdneho dvora z 28. februára 2018, Inkasso OÜ, C-289/17

36 Minimálne pravidlá uvedené v kapitole III nariadenia č. 805/2004 sú vyjadrením vôle normotvorcu Európskej únie dohliadať nad tým, aby konania vedúce k vydaniu rozhodnutí týkajúce sa nesporného nároku poskytovali dostatočné záruky dodržania práva na obhajobu v členskom štáte pôvodu (pozri analogicky rozsudok z 9. marca 2017, Zulfikarpašić, C-484/15, EU:C:2017:199, bod 48 a citovanú judikatúru), vzhľadom na zásadu absencie preskúmania v tejto súvislosti vo vykonávajúcim členskom štáte.

37 Ako totiž vyplýva z judikatúry Súdneho dvora, tieto minimálne pravidlá, medzi ktoré patrí uvedenie adresy dotknutej inštitúcie, majú za cieľ zabezpečiť, v súlade s odôvodnením 12 nariadenia č. 805/2004, aby bol dlžník informovaný v primeranom čase a takým spôsobom, aby si mohol pripraviť na jednej strane svoju obhajobu voči žalobe podanej voči jeho osobe, ako aj podmienky svojej aktívnej účasti na konaní s cieľom spochybniť dotknutý nárok, a na druhej strane pripraviť sa na dôsledky neúčasti na tomto konaní. V osobitnom prípade rozhodnutia vydaného pre zmeškanie v zmysle článku 3 ods. 1 druhého pododseku písm. b) tohto nariadenia je cieľom uvedených minimálnych procesných noriem zaručiť existenciu dostatočných záruk dodržania práva na obhajobu (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. júna 2016, Pebros Servizi, C-511/14, EU:C:2016:448, bod 44).

39 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na položené otázky odpovedať tak, že článok 17 písm. a) a článok 18 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 805/2004 sa majú vykladať v tom zmysle, že vydané súdne rozhodnutie nemôže byť osvedčené ako európsky exekučný titul bez toho, aby bol dlžník informovaný o adrese súdu, na ktorý sa má obrátiť, kam sa má dostať, alebo prípadne na ktorom by mohol byť podaný opravný prostriedok proti tomuto rozhodnutiu.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

Článok 17 písm. a) a článok 18 ods. 1 písm. b) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vytvára európsky exekučný titul pre nesporné nároky, sa majú vykladať v tom zmysle, že vydané súdne rozhodnutie nemôže byť osvedčené ako európsky exekučný titul bez toho, aby bol dlžník informovaný o adrese súdu, na ktorý sa má obrátiť, kam sa má dostať, alebo prípadne na ktorom by mohol byť podaný opravný prostriedok proti tomuto rozhodnutiu.

Rozsudok Súdneho dvora zo 6. septembra 2018, Catlin Europe SE, C-21/17

V tomto kontexte Súdny dvor už opakovane rozhodol, že možnosť odmietnuť prevzatie písomnosti, ktorá sa má doručiť, predstavuje právo adresáta tejto písomnosti (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. septembra 2015, Alpha Bank Cyprus, C-519/13, EU:C:2015:603, bod 49; uznesenie z 28. apríla 2016, Alta Realitat, C-384/14, EU:C:2016:316, bod 61, a rozsudok z 2. marca 2017, Henderson, C-354/15, EU:C:2017:157, bod 50).

33 Ako to Súdny tiež zdôraznil, právo odmietnuť prevzatie písomnosti, ktorá sa má doručiť, vyplýva z nevyhnutnosti chrániť právo adresáta tejto písomnosti na obranu v súlade s požiadavkami spravodlivého procesu zakotveného v článku 47 druhom odseku Charty základných práv Európskej únie a v článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv

- a základných slobôd podpísaného 4. novembra 1950 v Ríme. Hoci totiž cieľom nariadenia č. 1393/2007 je v prvom rade zlepšiť efektívnosť a rýchlosť súdnych konaní, ako aj zabezpečiť riadny výkon spravodlivosti, Súdny dvor rozhodol, že tieto ciele nemožno dosiahnuť oslabením, a to akýmkoľvek spôsobom, účinného dodržiavania práva adresátov týchto písomností na obranu (rozsudok z 2. marca 2017, Henderson, [C-354/15](#), [EU:C:2017:157](#), bod [51](#) a citovaná judikatúra).
- 34 Preto treba dbať nielen na to, aby adresát písomnosti skutočne prevzal predmetnú písomnosť, ale aj na to, aby mal možnosť spoznať a účinne a úplne pochopiť význam a dosah návrhu, ktorý bol proti nemu podaný v cudzine, tak, aby mohol účinne pripraviť svoju obranu a uplatniť svoje práva v členskom štáte pôvodu (rozsudok z 2. marca 2017, Henderson, [C-354/15](#), [EU:C:2017:157](#), bod [52](#) a citovaná judikatúra).
- 35 Na to, aby právo odmietnutia nachádzajúce sa v článku 8 ods. 1 nariadenia č. 1393/2007 mohlo užitočne vyvolať účinky, je nevyhnutné, aby bol adresát písomnosti riadne poučený, vopred a písomne, o existencii tohto práva (rozsudok z 2. marca 2017, Henderson, [C-354/15](#), [EU:C:2017:157](#), bod [53](#) a citovaná judikatúra).
- 36 V systéme zavedenom uvedeným nariadením sa mu táto informácia poskytuje prostredníctvom vzorového tlačiva nachádzajúceho sa v prílohe II tohto istého nariadenia (rozsudok z 2. marca 2017, Henderson, [C-354/15](#), [EU:C:2017:157](#), bod [54](#) a citovaná judikatúra).
- 37 Pokiaľ ide o dosah, ktorý sa má priznať tomuto vzorovému tlačivu, Súdny dvor už rozhodol, že nariadenie č. 1393/2007 neupravuje nijakú výnimku z jeho používania (rozsudok z 2. marca 2017, Henderson, [C-354/15](#), [EU:C:2017:157](#), bod [55](#) a citovaná judikatúra).
- 38 Z tohto zistenia, ako aj z účelu sledovaného vzorovým tlačivom uvedeným v prílohe II tohto nariadenia, ako je opísané v bodoch 35 a 36 tohto rozsudku, treba vyvodiť, že orgán poverený doručovaním je povinný za každých okolností a bez toho, aby mal v tejto súvislosti možnosť voľnej úvahy, poučiť adresáta písomnosti o jeho práve odmietnuť ju prevziať, pričom musí na tento účel systematicky používať uvedené vzorové tlačivo (rozsudok z 2. marca 2017, Henderson, [C-354/15](#), [EU:C:2017:157](#), bod [56](#) a citovaná judikatúra).
- 39 Pokiaľ ide o otázku, či predchádzajúce úvahy platia aj v prípade nariadenia č. 1896/2006, treba konštatovať, že článok 27 tohto nariadenia výslovne stanovuje, že toto nariadenie nemá vplyv na uplatňovanie nariadenia č. 1348/2000. To bolo zrušené a nahradené nariadením č. 1393/2007, a článok 25 ods. 2 tohto posledného uvedeného nariadenia spresňuje, že „odkazy na nariadenie [č. 1348/2000] sa považujú za odkazy na [nariadenie č. 1393/2007]“.
- 40 Otázky, ktoré neupravuje nariadenie č. 1896/2006 v oblasti doručovania európskeho platobného rozkazu spolu s návrhom na jeho vydanie, treba teda prípadne riešiť podľa nariadenia č. 1393/2007.
- 41 Navyše neexistujú pochybnosti, že návrh na vydanie rozkazu, ktorý na účely vydania európskeho platobného rozkazu predstavuje návrh na začatie konania, treba považovať za „písomnosť“ v zmysle článku 8 ods. 1 nariadenia č. 1393/2007.
- 42 Článok 12 ods. 2 nariadenia č. 1896/2006 okrem toho stanovuje, že európsky platobný rozkaz sa vydáva spolu s vyhotovením tlačiva návrhu na jeho vydanie, takže doručenie rozkazu odporcovi musí byť spojené aj s dorúčením návrhu. V prejednávanej veci sa takéto dvojité doručenie uskutočnilo.
- 43 Z toho vyplýva, že pravidlá článku 8 ods. 1 nariadenia č. 1393/2007 sa preto uplatnia nielen na doručenie samotného rozkazu, ale aj na doručenie návrhu na jeho vydanie. Preto každá z týchto dvoch písomností musí byť jej adresátovi doručená v jazyku, ktorému má podľa uvedeného článku 8 ods. 1 rozumieť. Na tento účel musí byť k doručovanej písomnosti priložené vzorové tlačivo uvedené v prílohe II tohto nariadenia, ktorým sa dotknutá osoba poučí o jej práve odmietnuť predmetnú písomnosť prevziať.
- 44 Tento záver platí o to viac, že konanie o európskom platobnom rozkaze zavedené nariadením č. 1896/2006 nie je kontradiktórne v tom zmysle, že vnútroštátny súd rozhoduje na základe jediného návrhu podaného navrhovateľom a dokonca bez toho, aby bol odporca informovaný o tom, že sa proti nemu vedie konanie.
- 45 Odporca má možnosť sa o existencii a obsahu návrhu dozvedieť až v štádiu doručenia rozkazu. Dodržanie práva na obhajobu, ktoré článok 8 ods. 1 nariadenia č. 1393/2007 sleduje, je preto v tomto kontexte obzvlášť dôležité.
- 46 Skutočnosť, že v súlade s nariadením č. 1896/2006 sa návrh na vydanie rozkazu podáva prostredníctvom vzorového tlačiva, ktorého vzor sa nachádza v prílohe I tohto nariadenia, je v tejto súvislosti irelevantná.
- 47 Hoci mnohé políčka tohto tlačiva možno vyplniť pomocou vopred stanovených kódov, a preto sú ľahko zrozumiteľné v rozsahu, v akom boli k týmto kódom zverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie vysvetlivky vo všetkých úradných jazykoch Únie, nič to nemení na tom, že toto vzorové tlačivo taktiež ukladá navrhovateľovi povinnosť, ako to vyplýva z článku 7 ods. 2 písm. d) a e) uvedeného nariadenia, návrh podložiť poskytnutím podrobnejších informácií o opise okolností, na ktoré sa odvoláva ako na základ pohľadávky, ako aj o označení dôkazov odôvodňujúcich pohľadávku. Odporca pritom musí mať možnosť sa s týmito skutočnosťami oboznámiť v jazyku, ktorý má ovládať, aby účinne a úplne porozumel významu a dosahu konania, ktoré bolo voči nemu v zahraničí začaté, a prípadne si pripravil obhajobu.
- 48 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že obligatornosť a systematickosť používania vzorového tlačiva nachádzajúceho sa v prílohe II nariadenia č. 1393/2007 platí rovnako pre doručovanie európskeho platobného rozkazu, ako aj pre doručovanie k nemu pripojeného návrhu na vydanie rozkazu.
- 49 V súvislosti s druhým aspektom položennej otázky týkajúcim sa dôsledkov vyplývajúcich z nesplnenia tejto povinnosti z ustálenej judikatúry vyplýva, že nepripojenie vzorového tlačiva nachádzajúceho sa v prílohe II nariadenia č. 1393/2007 nemôže mať za následok neplatnosť ani písomnosti, ktorá sa má doručiť, ani postupu doručovania, keďže takýto následok by bol nezlučiteľný s cieľom sledovaným týmto nariadením, ktorý spočíva v úprave priameho, rýchleho a účinného spôsobu zaslania písomností v obchodných a občianskych veciach medzi členskými štátmi (rozsudok z 2. marca 2017, Henderson, [C-354/15](#), [EU:C:2017:157](#), bod [57](#) a citovaná judikatúra).
- 50 Naopak, vzhľadom na to, že oznámenie tohto vzorového tlačiva predstavuje podstatnú formálnu náležitosť určenú na

ochranu práva adresáta písomnosti na obranu, jeho opomenutie sa musí napraviť v súlade s ustanoveniami uvedenými v tomto nariadení. Orgán poverený doručovaním musí teda bezodkladne poučiť adresáta písomnosti o jeho práve odmietnuť ju prevziať, a to tak, že mu na základe článku 8 ods. 1 tohto nariadenia zašle toto vzorové tlačivo (pozri v tomto zmysle rozsudok z 2. marca 2017, Henderson, [C-354/15](#), [EU:C:2017:157](#), bod 58 a citovanú judikatúru).

51Z tých istých dôvodov, aké sú uvedené v bodoch 39 až 48 tohto rozsudku, sa musia pri doručovaní písomností v rámci nariadenia č. 1896/2006 analogicky uplatniť rovnaké pravidlá.

52Z toho vyplýva, že v prípade, keď sa ako v prejednávanej veci návrh na vydanie platobného rozkazu napísaný v inom jazyku, než sú jazyky uvedené v článku 8 ods. 1 nariadenia č. 1393/2007, nedoručil odporcovi spolu so vzorovým tlačivom nachádzajúcim sa v prílohe II tohto nariadenia, toto opomenutie a nepoučenie adresáta písomnosti o jeho práve odmietnuť ju prevziať, ktoré z takéhoto opomenutia vyplýva, sa musia napraviť tak, že dotknutej osobe sa čo najskôr a v súlade s ustanoveniami uvedeného nariadenia toto vzorové tlačivo odovzdá.

53Z judikatúry Súdneho dvora navyše vyplýva, že v prípade nedostatku pri doručení, o aké ide vo veci samej, sa európsky platobný rozkaz nestáva platne vykonateľným a lehota daná odporcovi na podanie odporu nezačína plynúť (pozri analogicky rozsudok zo 4. septembra 2014, eco cosmetics a Raiffeisenbank St. Georgen, [C-119/13 a C-120/13](#), [EU:C:2014:2144](#), body 41 až 43, ako aj bod 48).

54Za týchto okolností v prejednávanej veci nevzniká otázka preskúmania európskeho platobného rozkazu podľa článku 20 nariadenia č. 1896/2006 tak, ako ju položil vnútroštátny súd.

55So zreteľom na všetky predchádzajúce úvahy treba na položenú otázku odpovedať, že nariadenia č. 1896/2006 a 1393/2007 sa majú vykladať v tom zmysle, že v prípade, že sa európsky platobný rozkaz doručí odporcovi bez toho, aby návrh na vydanie platobného rozkazu, pripojený k nemu, bol napísaný v jazyku alebo preložený do jazyka, ktorému má rozumieť, ako to vyžaduje článok 8 ods. 1 nariadenia č. 1393/2007, musí byť odporca prostredníctvom vzorového tlačiva uvedeného v prílohe II tohto posledného uvedeného nariadenia riadne poučený o svojom práve odmietnuť prevzatie predmetnej písomnosti.

56V prípade opomenutia tejto formálnej náležitosti vadu konania možno napraviť v súlade s ustanoveniami posledného uvedeného nariadenia tým, že sa dotknutej osobe odovzdá vzorové tlačivo nachádzajúce sa v prílohe II tohto nariadenia.

57V tomto prípade z dôvodu procesného nedostatku ovplyvňujúceho doručovanie európskeho platobného rozkazu spolu s návrhom na jeho vydanie sa tento platobný rozkaz nestane vykonateľným a lehota odporcu na podanie odporu nezačne plynúť, takže sa článok 20 nariadenia č. 1896/2006 neuplatní.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 z 12. decembra 2006, ktorým sa zavádza európske konanie o platobnom rozkaze, ako aj nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 z 13. novembra 2007 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch („doručovanie písomností“) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1348/2000, sa majú vykladať v tom zmysle, že v prípade, že sa európsky platobný rozkaz doručí odporcovi bez toho, aby návrh na vydanie platobného rozkazu, pripojený k nemu, bol napísaný v jazyku alebo preložený do jazyka, ktorému má rozumieť, ako to vyžaduje článok 8 ods. 1 nariadenia č. 1393/2007, musí byť odporca prostredníctvom vzorového tlačiva uvedeného v prílohe II tohto posledného uvedeného nariadenia riadne poučený o svojom práve odmietnuť prevzatie predmetnej písomnosti.

V prípade opomenutia tejto formálnej náležitosti vadu konania možno napraviť v súlade s ustanoveniami posledného uvedeného nariadenia tým, že sa dotknutej osobe odovzdá vzorové tlačivo nachádzajúce sa v prílohe II tohto nariadenia.

V tomto prípade z dôvodu procesného nedostatku ovplyvňujúceho doručovanie európskeho platobného rozkazu spolu s návrhom na jeho vydanie sa tento platobný rozkaz nestane vykonateľným a lehota odporcu na podanie odporu nezačne plynúť, takže sa článok 20 nariadenia č. 1896/2006 neuplatní.